

УДК 657.1

Сінтюк Яна Олегівна,
здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
за спеціальністю «Облік і оподаткування»,
Державний торговельно-економічний університет
Уманців Галина Вікторівна
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та оподаткування,
Державний торговельно-економічний університет

ОЦІНКА БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ПОДАННІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Зранку 24 лютого 2022 року Україна почала жити по-новому – у воєнному стані, на подив усім, у тому числі для бізнесу та підприємців. Хтось переїхав до інших безпечних районів, хтось залишив Україну та опинився за кордоном, але багато підприємств та підприємців не припиняли своєї діяльності. Так, вони певним чином зменшили свої обсяги та об'єми, але продовжували працювати, що забезпечувало життєдіяльність країни [3].

Наслідки російського військового вторгнення в Україну охопили всі сфери життя та серйозно вплинули на бізнес. Ця ситуація наразі розвивається стрімко і часом непередбачувано – керівництву компанії необхідно постійно оцінювати вплив цієї ситуації на бізнес для подальшої підготовки достовірної фінансової звітності та прийняття правильних і своєчасних управлінських рішень [4].

Аудиторська практика зосереджується на впливі невизначеності на безперервність роботи аудитора, включаючи потенційний вплив на: відносну відповідальність керівництва та аудитора за безперервність; процедури оцінки ризиків, які виконує аудитор, та оцінку його впливу на керівництво; оцінка

здатності персоналу продовжувати свою діяльність безперервно; період після оцінки керівництва; необхідні додаткові процедури, якщо виявлені події чи обставини, які можуть викликати сумнів у здатності суб'єкта господарювання продовжувати свою діяльність; вплив на аудиторський висновок та розгляд аудитором іншої інформації; довготривалі затримки затвердження фінансової звітності [1].

Якщо підприємство веде будь-яку господарську діяльність, то вона має своєчасно відображатися в бухгалтерському обліку відповідно до принципів безперервності та послідовності [2]. Принцип безперервності є одним із основних припущень бухгалтерського обліку та аудиту. Він передбачає, що компанія продовжуватиме працювати у доступному для огляду майбутньому, і що немає наміру чи необхідності ліквідації або припинення діяльності. Тому під час звітності у воєнні часи компанії повинні оцінювати свою здатність і продовжувати її як безперервну та розкривати відповідні відомості у своїй фінансовій звітності [4].

У разі не ведення бухгалтерського обліку протягом певного періоду часу, якщо відбуватиметься накопичення господарських операцій, це буде тривалим і коштовним, а відновлення обліку займе багато часу. Тому навіть у період воєнного стану при невеликому обсязі операцій підприємства не потрібно зволікати і вести бухгалтерський облік, щоб активи та пасиви підприємства можна було об'єктивно контролювати в реальному часі.

Економічні наслідки війни також можуть вплинути на бухгалтерський облік і звітність компанії або групи, наприклад: залежність від російського чи білоруського ринку; наявність дочірніх компаній або активів у Росії, Білорусі або в зоні військових дій; зв'язок з особами, які потрапили під санкції. Цей вплив потребує періодичного перегляду, оскільки подальший розвиток, тривалість та вплив війни передбачити неможливо. Необхідно повністю дотримуватись застосовних стандартів бухгалтерського обліку для перегляду подій після звітності та оцінки безперервності діяльності.

Під час підготовки фінансової звітності компанії повинні враховувати вплив війни на безперервність бізнесу та, де це можливо, аналізувати чутливість кількох сценаріїв, щоб розглянути, чи існує значна невизначеність у здатності компанії продовжувати свою діяльність як безперервну. Це може вимагати додаткового розкриття інформації у фінансовій звітності [2].

Для того, щоб оцінити здатність продовжувати свою діяльність як безперервну, керівництво компанії має виконати такі кроки:

1. Оновити бюджети, бізнес-прогнози та оцінити чутливість бізнесу до змін, враховуючи виявлені фактори ризику та всі можливі сценарії.
2. Розробити досяжний і реалістичний план дій, коли є сумніви щодо безперервної діяльності.
3. Підготувати чіткі та достовірні розкриття у фінансовій звітності, включаючи розкриття інформації про невизначеності, виявлені під час оцінки безперервності діяльності, якщо це потрібно.

При розробці прогнозів та проведенні оцінок, операція повинна враховувати наступні фактори: структуру компанії та можливий вплив на неї санкцій; географічне положення компанії та її значущі операції, зокрема наявність значних угод та інвестицій у російських, білоруських ринках та в зоні бойових дій в Україні; деструктивний вплив конфлікту на основні бізнес-процеси компанії; вплив війни на бізнес контрагентів компанії та проблеми в ланцюгах поставок; відсутність підтримки від материнської компанії; прогнозована важливість кovenантів, переданих у кредитних угодах; структура коштів і заборгованості компанії в середовищі вразливості її до валютної загрози та загрози ліквідності; вільність запасів, основних засобів та інших засобів у Росії, Білорусі та в зоні бойових дій, можливість їх контролю [4].

При оцінці доцільності припущення про безперервність підприємства слід враховувати всю доступну інформацію про майбутнє протягом принаймні 12 місяців з кінця звітного періоду, але не обмежуватись цим періодом. Цю оцінку

безперервності діяльності слід оновлювати до дати затвердження фінансового звіту [2].

Безперервність діяльності як основа для підготовки фінансового звіту стає критично важливою в нинішній час. Це питання буде у центрі уваги зовнішніх аудиторів і безпосередньо вплине на їх кінцевий висновок [4].

Література

1. Безперервність діяльності у поточному середовищі, що розвивається, - розгляд аудитором впливу COVID-19. *IAASB*. 2020. URL: <https://www.apu.com.ua/wp-content/uploads/2020/07/%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%83-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83-%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%89%D1%96-%D1%89%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%94%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F-%E2%80%95-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4-%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BC-%D0%B2%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D1%83-COVID-19.pdf> (дата звернення: 06.05.2022)
2. Вплив військової агресії РФ на фінансову звітність та аудиторські звіти: роз'яснення Ради АПУ. *LIGA ZAKON*. 2022. URL: https://biz.ligazakon.net/news/210442_vpliv-vyskovo-agres-rf-na-fnansovu-zvtnst-ta-auditorsk-zvti-rozyasnennya-radi-apu (дата звернення: 06.05.2022)
3. Клименко М. Бухгалтерский облік під час війни: що буде зі звітністю та як оптимізувати податки. *Юридична газета онлайн*. 2022. URL: <https://yur->

gazeta.com/publications/practice/podatкова-praktika/buhgalterskiy-oblik-pid-chas-viyni-shcho-bude-zi-zvitnistyu-ta-yak-optimizuvati-podatki.html (дата звернення: 05.05.2022)

4. Облік та фінансова звітність підприємств під час війни. *KPMG*. 2022. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/ua/pdf/2022/05/oblik-finansova-zvitnist-pidpryemstv-pid-chas-viyny.pdf> (дата звернення: 06.05.2022)

УДК 657.6

Радіонова Н.Й., д.е.н., проф.,
Окончук А. Р., здобувач
другого (магістерського) рівня освіти
Київський національний університет
технологій та дизайну

УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Управлінський облік застосовують для раціонального використання грошових коштів на підприємстві. Його слід розглядати як неподільну частину бухгалтерського обліку. Управлінський облік має забезпечити повсякденний контроль за станом грошових коштів, за раціональністю їх витрачання та надходження на звітну дату. Управлінський облік грошових коштів здійснюється шляхом оцінки надходжень коштів та аналізу потреб в них на поточний період. Управлінський облік також забезпечує контроль і оцінку фінансового стану підприємства за рахунок безперервного моніторингу розрахунків з оплати праці, з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядниками тощо.